

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

13. Fati necessitas, cum quantâ impietate ac pernicie asseratur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

lius: ipsa verò claritate exuperabat omnes. Immo, ex mente Prudentij, erat stella, que solis rotam vicat decore ac lumine. Idonea igitur fuit, quæ Magos raperet in admirationem, & incitaret, vt indagarent. quem portenderet,

Prudent. in Hymn. Epiph.

Hic mihi Magorum insignem, prudentiam & plenum dignitatis & antiquitatis exemplum perpendite. Quid enim, conspecto hoc nouo tam splendido meteorò, fecerunt? An id. velut stulti nauæ, ignem fatuum, tanquam Castorem & Pollucem, fratres Helena lucida sidera, & Numina maris ac tempestatum adora- uerunt? An Phæbum sibi inde aliquem, aut Dianam; aut nepo- tem Atlantis finxerunt? Nequaquam. Sed, sicut olim Dauid, in- cundissimo siderum intuitu, in amandum siderum conditorem exarsit dicens: *Laudate Dominum, sol & luna; laudate eum omnes stelle & lumen*; ita & sapientes isti viri, non in creatura submersi sunt, sed ad Creatorem, per creaturæ pulehritudinem, euocari se se iudicauerunt. *Vidimus enim, inquit, stellam eius, in oriente, & uenimus adorare eum.* Pari modo & nos agnoscamus, dilectissimi, in Magis adoratoribus, Christi uocationis nostræ fidei primitias, & ex- ultantibus animis beata spei initia celebremus, ait S. Leo. Felix qui per hanc, & omnes stellas, se finit ad Christum duci: miser qui se finit, abduci ad Fatum, aut, vt illi sidus sit Deus. Siquidem *vani sunt omnes homines, in quibus non subest scientia Dei: & de his, que videntur bona, non potuerunt intelligere eum qui est, neq; operibus attendentes, agnouerunt, quis esset artifex: sed aut ignem aut spiritum, aut citatum, aërem, aut gyrum stellarum, aut nimiam aquam (seu Oceanum tan- quam Neptunum) aut Solem & Lunam, rectores orbis terrarum pu- tauerunt. Quorum si specie delectati, Deos putauerunt: sciant, quanto his dominator eorum speciosior est. Speciei enim generator hac omnia con- stituit. Aut si virtutem & opera eorum mirati sunt, intelligant ab illis, quoniam, qui hac fecit, fortior est illis: à magnitudine enim speciei & creaturæ, cognoscibiliter poterit Creator horum videri.*

XII.

Psal. 148. 3.

Matth. 2. 2.

Leo serm. 2. de Natiu.

Sap. 13. 2.

Restat alterum Fati genus, tantò periculosius, quantò sub- tilius. Qui enim Deum sciunt omnia præuidere, eiusque præscien- tiam falli non posse, *indeclinabilem quandam rerum seriem & cate- nam, per aternæ consequentiæ ordines, semet implicantem* constituunt, quam Fatum vocant: quo & rerum contingentiam, & voluntatis delectum libertatēque, & modum agendi causarum particula- rium è medio tollunt. Ex quo errore etiam alia absurda conse-

XIII.

S. Ambros.
l. 4. Hexam.
cap. 4.

quuntur. Nam, vnà cum libertate, homini auferunt merita præ-
miorum: quia quod sponte non fit, sine merito fit. *Que enim mer-
ces homini Christiano, si non ex voluntate, sed ex necessitate curas suas
& opera componit? Ubi enim directa necessitas, ibi inhonorata industria;*
ait S. Pater. Item Deum faciunt authorem peccati, vt qui homini-
bus imponat peccandi necessitatem. Quin & Mundo præcipuum
quendam adimunt ornatum, in quo pulcherrima est varietas, si
aliæ causæ necessariò, aliæ contingenter, aliæ ex libertate operen-
tur. Quamobrem, contra hoc *Fatum*, omnes SS. Patres, vnanimi
consensu, pugnant. Pugnaverunt & Ethnicorum sapientes, quo-
rum nonnemo, cum seruus vapulans diceret: *In fatis fuit, vt su-
rarer*: respondit: *in fatis fuit, vt vapulares*; ita *Fatum* *Fato* quasi
cuneum cuneo pepulit. Periculosissimus hic diaboli laqueus est,
quo argutuli, sed non satis docti capiuntur. Vt ignauiam suam ex-
cusent, Deum accusant. *Fatum* obtendunt, vt firment desperatio-
nem. Quid enim tentet, qui aliter facere non potest? aut quid
speret, de quo actum est? Sed, vt insanis istis vel medicus helle-
borum porrigat, historiam, ex pio authore, vtilissimam dabo.

XIV.
Cæsarius
Heisterb. l. 1.
c. 27.

*Ex relatione, inquit, cuiusdam viri religiosi cognoui, Ludo-
uicum Langrauium, patrem Hermanni Langraui, qui ante hos duos
annos defunctus est, in errorem periculosum non solum proprie animæ,
sed & subditorum substantiæ decidisse. Qui cum esset prædo ac tyrannus
maximus, duras ac plurimas in sibi commissum populum faciens exactio-
nes, multas Ecclesiarum sibi vsurpans possessiones; & propter hoc, aliãq;
plurima mala, à viris Religiosis corriperebatur, qui ei proponebant, in con-
fessione, pœnam malorum, & gloriam electorum, verbum miserabile re-
spondit: Si prædestinatus sum, inquit, nulla peccata poterunt mihi regnũ
calorum auferre; si præscitus, nulla bona mihi illud valebunt conferre.
Et sicut mihi dicere solebat Nonnus Conradus senex monachus noster,
de Thuringia partibus oriundus, versiculum illum Psalmistæ: Cælum
cæli Domino, terram autem dedit filijs hominum, loco prouerbij, ad
suam excusationem, arguentibus se proponebat. Erat siquidem litera-
tus, & ob hoc amplius induratus. Et, cum ei dicerent viri timorati;
Domine, parcite animæ vestræ; desistite peccare; ne Deus prouocatus
peccatorem in peccatis occidat: iterum respondit: Cum venerit dies mor-
tis meæ, moriar; non illum potero bene viuendo extendere, neq; malè vi-
uendo præuenire. Volens illum pius Dominus à tanto errore misericor-
diter reuocare, & reducere ad mentem, infirmitate periculosa cepit eum
flagel-*

Psal. 113-